

STANOVISKO

České asociace nutričních terapeutů ke změně nařízení vlády č. 222/2010 Sb.

Dne 1. 1. 2023 nabyla účinnosti novela nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě (dále jen "katalog prací"), která přinesla **posun platových tříd nutričních terapeutů** zaměstnaných ve státem zřizovaných zdravotnických zařízeních z původní 9.-11. platové třídy do 10.-12. platové třídy, přičemž definice náplně práce těchto tříd byly až na drobné terminologické úpravy zachovány. V důsledku této změny tak:

- nutriční terapeut, který vykonával před 1. 1. 2023 činnost náležející do platové třídy 9, vykonává od 1. 1. 2023 činnost náležející do **platové třídy 10**
- nutriční terapeut, který vykonával před 1. 1. 2023 činnost náležející do platové třídy 10, vykonává od 1. 1. 2023 činnost náležející do **platové třídy 11**
- nutriční terapeut, který vykonával před 1. 1. 2023 činnost náležející do platové třídy 11, vykonává od 1. 1. 2023 činnost náležející do **platové třídy 12**

Z šetření, které jsme provedli mezi našimi kolegy a kolegyněmi, však víme, že se zaměstnavatelé k novele katalogu prací postavili různými způsoby, případně o změně v katalogu prací nedisponovali žádnými informacemi. Česká asociace nutričních terapeutů proto vydává k problematice novely nařízení o katalogu prací následující stanovisko.

Česká asociace nutričních terapeutů považuje změnu v odměňování nutričních terapeutů stanovenou nařízením o katalogu prací za přímo závazný právní předpis a v zájmu nutričních terapeutů apeluje na pozastavení případných pokusů o účelové obcházení nařízení o katalogu prací.

Přípustnost změny pracovního poměru

Česká asociace nutričních terapeutů považuje za nepřípustné změny pracovního poměru, ke kterým by mělo docházet za účelem obejít nařízení o katalogu prací. Sjednaný obsah pracovního poměru včetně druhu práce vyplývá přímo z pracovní smlouvy a dokumentů, které se staly její součástí. Sjednaný obsah smlouvy lze zásadně změnit pouze po dohodě zaměstnavatele a zaměstnance, nevyplývá-li ze zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákoník práce"), něco jiného. Změnu pracovní smlouvy by měl zaměstnavatel provést písemně.

Pokud je druh práce upraven dále mimo pracovní smlouvu (např. vnitřní předpis zdravotnického zařízení nebo jednostranně vydaný popis pracovního místa), je podle § 37 zákoníku práce zaměstnavatel povinen zaměstnance písemně o této změně informovat.

Česká asociace nutričních terapeutů pak odmítá jako nevhodnou a odporující dobrým mravům případnou změnu náplně práce zaměstnaného nutričního terapeuta v případě, že vykonával činnost několik let v ustálené podobě, a ke změně by docházelo v návaznosti na změnu nařízení o katalogu prací.

Česká asociace nutričních terapeutů v souvislosti s takovou změnou náplně práce zdůrazňuje, že pokud by ji zaměstnavatel navzdory výše uvedenému učinil, nelze po zaměstnanci vyžadovat plnění povinností, které by vyplývaly z náplně práce vyšší platové třídy (náplň práce tedy nelze změnit jen "na papíře" a zachovat nadále původní činnosti). Zaměstnanec má v tomto případě právo odmítnout vykonávat práci, která do nižší platové třídy nespadá.

Vedoucí nutriční terapeut

Náplň práce 12. platové třídy uvádí mj. tvorbu koncepce, systemizaci a standardizaci nutriční péče. Česká asociace nutričních terapeutů považuje tyto činnosti za samotnou podstatu pozice vedoucího nutričního terapeuta. Vedoucímu nutričnímu terapeutovi, který řídí koncepci a systemizaci nutriční péče, náleží podle nařízení o katalogu prací 12. platová třída. Pokud jej zaměstnavatel do 12. třídy nezařadí, nelze pak po zaměstnanci tuto činnost podle zákoníku práce vyžadovat.

Vzdělání a specializace

Zaměstnavatel má právo zaměstnance přeřadit do nižší platové třídy, pokud nesplňuje podmínku vzdělání (např. nemá specializaci), a to i přesto, že zaměstnanec tuto práci již vykonával i po dobu několika let. Vždy by však měl jako první nabídnout možnost dostudování příslušného specializačního oboru před přijetím jakýchkoliv jiných opatření. Zaměstnavatel by rovněž neměl vyžadovat doplnění jiného specializačního oboru, pokud specializace, kterou zaměstnanec má, postačuje k poskytování péče (např. požadavek doplnit Klinického nutričního terapeuta, pokud jsem Nutriční terapeut pro výživu dospělých a v práci nepřicházím do styku s dětmi).

V případě, kdy zaměstnanec dokládá jiné vzdělání, než které je uvedeno v Národním registru zdravotnických pracovníků (např. v NRZP není zapsána specializace, přestože zaměstnanec prokazatelně ukončil akreditovaný navazující magisterský studijní obor odpovídající vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání), apelujeme na zaměstnavatele, aby tuto formální nesrovnalost nepovažovali za důvod pro snížení platové třídy zaměstnance, ale aby zaměstnanci naopak poskytli součinnost k nápravě záznamu v registru.

Prostředky ochrany

Protože rozumíme, že legislativní změna nařízení o katalogu prací od 1. 1. 2023 nemusela být řádně reflektována v odměňování nutričních terapeutů, jsme připraveni zaměstnaným nutričním terapeutům i jejich zaměstnavatelům poskytnout potřebnou informační podporu. Apelujeme na naše členy, aby se pokusili řešit situaci smírně cestou směřující k odstranění komunikačních šumů. V případě, že by však docházelo k záměrnému a soustavnému porušování účinných pracovněprávních předpisů dopadajících na naše členy, jsme jim rovněž schopni a ochotni poskytnout nápomoc s formulací podnětu na Státní úřad inspekce práce. Takové jednání by však mělo být až zcela krajním prostředkem.

Závěrečné prohlášení

Česká asociace nutričních terapeutů považuje za velmi nekorektní jakékoliv obcházení obecně závazných předpisů upravujících pracovní podmínky zaměstnaných nutričních terapeutů. Apelujeme proto na zaměstnavatele, aby práci svých zaměstnanců, která v souladu s vědeckými poznatky jednoznačně přináší benefit pro všechny pacienty, platově ocenili v souladu s platnou a účinnou legislativou.

Jménem České asociace nutričních terapeutů výkonný výbor:

Martin Krobot (předseda)

Martina Kollerová (místopředsedkyně)

Dana Hrnčířová, Ivana Pražanová, Tereza Vágnerová